

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Факультет міжнародних відносин, політології та соціології

Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (АРАБСЬКА МОВА)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Одеса
«Астропринт»
2023

УДК 327:908=411.21(075.8)
Л59

Укладач:

К. І. Кулешова, кандидат політичних наук, доцент кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

О. О. Волович, кандидат історичних наук, член редакційної ради журналу геополітичної аналітики «Бінтел», провідний експерт незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел»;
О. М. Набока, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Рекомендовано до друку вченою радою факультету міжнародних відносин, політології та соціології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (*протокол № 1 від 30 серпня 2023 року*)

Л59

Лінгвокраїнознавство (арабська мова) : методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / уклад. К. І. Кулешова. — Одеса : Астропринт, 2023. — 28 с.

Методичні вказівки розраховані на поглиблене вивчення тем навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та були розроблені відповідно до силабусу та робочої програми дисципліни. Основна мета вказівок — надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні тем практичних занять та у процесі самостійної роботи.

УДК 327:908=411.21(075.8)

© Кулешова К. І., укладання, 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тематика змістових модулів, завдання та література.....	8
Тематика практичних занять, завдання та література	10
Самостійна робота студентів.....	13
Питання до підсумкового контролю.....	16
Рекомендована література	18
Форми контролю і методи оцінювання	22

ВСТУП

Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» призначені для допомоги здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», які навчаються в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова на Факультеті міжнародних відносин, політології та соціології.

Метою навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» є підвищення комунікативної компетенції та поглиблення знань здобувачів вищої освіти про країни Арабського світу, розвинення здатності використовувати отримані знання у процесі спілкування, активізацію інтелектуальних здібностей та мовленнєвого досвіду магістрантів. Досягнення поставленої мети передбачає виконання низки індивідуальних завдань, спрямованих на розвиток креативності майбутніх фахівців. У процесі навчання формуються такі риси особистості, як самостійність у виявленні пізнавальних інтересів, здатність до логічного мислення і аналітичного аналізу, відповідальність за прийняття рішень, покращення пам'яті, концентрація уваги, здібність до самостійної роботи і колективної взаємодії тощо.

«Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» є однією з важливих дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців із міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, а також є дисципліною, що допоможе систематизувати знання студентів із історії розвитку арабської мови, середземноморської культури та історії, політичного устрою, утворення сучасних країн Арабського світу, а також

ознайомить студентів із мовними реаліями, необхідними для їхньої майбутньої професійної діяльності.

Навчальна дисципліна входить до кола дисциплін гуманітарного циклу і має на меті навчити магістрантів особливостям соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв арабської мови і ісламського менталітету, а також використовувати отримані знання у процесі спілкування в повсякденному житті в країні перебування, під час перекладу, у професійній роботі міжнародників.

Процес магістерської підготовки передбачає стрімке зростання обсягу позааудиторної роботи, спрямованої на розвиток самостійності в оволодінні іноземною (арабською) мовою та активне використання отриманих фахівцями знань у процесі комунікації на міжнародному рівні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» є:

1) узагальнити та систематизувати знання здобувачів вищої освіти про географію, населення, історію, політичну систему, суспільство, культуру країн Арабського світу, які вони отримали під час навчання на бакалаврській програмі;

2) продовжити ознайомлювати магістрантів із мовними та краєзнавчими реаліями країн Арабського світу, розширити коло знань, отриманих при вивченні арабської мови в аспекті викладання регіональних студій;

3) надання базових лінгвістичних знань про мовні особливості академічних та публіцистичних дописів, із метою заохочення майбутніх фахівців до науково-дослідницької роботи, пов'язаної з політологічним

аспектом їхньої реалізації, яка може мати форму окремих наукових статей, наукових праць і досліджень;

4) розкрити значення аспекту лінгвокраїнознавство в якості «culture oriented teaching of a foreign language» та обґрунтувати необхідність використання міждисциплінарного підходу під час вивчення іноземної мови на Факультеті міжнародних відносин, політології, соціології ОНУ імені І.І. Мечникова;

5) навчання магістрантів аналізу політологічних текстів, вивчення політичної та дипломатичної термінології в процесі надання лекційного матеріалу;

6) виокремлення головних понять про мовну політику, лінгвістичну безпеку, культурну дипломатію;

7) навчити сприймати та розуміти мовну одиницю на фоні образів, що є частиною культури носія певної мови, зокрема арабської.

Випускник програми магістратури має **оволодіти такими компетенціями**, як-от:

- здатність спілкуватися іноземною (арабською) мовою (ЗК4);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК6);
- здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності (ЗК11).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- знати природу та механізми міжнародних комунікацій (РН5);
- володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема з фахової тематики

міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів (PH12).

Програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» складається із таких змістових модулів:

- 1. Змістовий модуль I: Лінгвокраїнознавство Арабських країн Азії та Африки: геополітична й історична складові**
- 2. Змістовий модуль II: Лінгвокраїнознавство Арабських країн Азії та Африки: суспільнознавча і культурна складові**

На вивчення навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство (арабська мова)» відводиться 90 годин, у тому числі: 18 – лекцій, 12 – практичні заняття та 60 – самостійна робота, що становить 3 кредити ЄКТС.

ТЕМАТИКА ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ, ЗАВДАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Лінгвокраїнознавство Арабських країн Азії та Африки: геополітична й історична складові

Тема 1. Геополітичне положення Арабських країн Азії. Арабські країни Азії у системі сучасних регіональних відносин. Геостратегічне та економічне положення. Арабські країни Азії, їхнє місце серед сусідніх держав. Внутрішньополітична система Арабських країн Азії. Національні інтереси Арабських країн Азії.

Література

Тема 2. Геополітичне положення Арабських країн Африки. Арабські країни Африки у системі сучасних регіональних відносин. Геостратегічне та економічне положення Арабських країн Африки, їхнє місце серед сусідніх держав. Внутрішньополітична система Арабських країн Африки. Національні інтереси Арабських країн Африки.

Література

Тема 3. Сучасний політичний устрій і регіональна політика Арабських країн Азії та Африки. Зовнішні відносини Арабських країн Азії та Африки з сусідніми країнами. Внутрішньополітична система Арабських країн Азії та Африки. Дипломатичний протокол Арабських країн Азії та Африки.

Література

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Лінгвокраїнознавство Арабських країн Азії та Африки: суспільнознавча і культурна складові

Тема 4. Країнознавчі аспекти сучасної арабської мови. Мовна політика країн Арабського світу і лінгвістична безпека арабської мови. Сучасні тенденції трансформації арабської мови. Діалекти і сучасна арабська літературна мова.

Література

Тема 5. Традиції країн Арабського світу. Культура та релігія країн Арабського світу. Особливості ісламської культури. Багатовікова самобутність традиційної арабської культури: характеристика, етапи розвитку, пам'ятки, традиції.

Література

Тема 6. Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв арабської мови. Етнічні стереотипи мешканців Арабських країн Азії та Арабських країн Африки. Якими ми бачимо арабів? Етикет поведінки з арабами. Етно-ментальні особливості арабських народів.

Література

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА

Проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти надає можливість вирішення наступних дидактичних цілей:

- сприянню поєднанню лекційних занять з самостійною навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, а саме, теоретичну підготовку з практичною;
- розвитку умінь, навичок розумової праці, уміння застосовувати свої теоретичні знання для реалізації практичних завдань;
- формування у здобувачів вищої освіти інтересу до науково-дослідної роботи та залучення їх до наукових досліджень на кафедрі міжнародних відносин;
- забезпечення системного повторення, поглиблення та закріплення знань здобувачів вищої освіти за певною тематикою;
- поліпшенню навички здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності;
- здійснення діагностики і контролю знань здобувачів вищої освіти з окремих розділів і тем програми, формування уміння та навичок виконання окремих аспектів професійної діяльності у майбутньому.

Практичне заняття № 1 (2 години)

Геополітичне положення Арабських країн Азії та Африки.

1. Арабські країни Азії та Африки у системі сучасних регіональних відносин.
2. Геостратегічне та економічне положення Арабських країн Азії та Африки.
3. Внутрішньополітична система Арабських країн Азії та Африки.
4. Національні інтереси Арабських країн Азії та Африки.

Література

Практичне заняття № 2 (2 години)

Особливості історичного розвитку Арабських країн Азії та Африки.

1. Етапи історичного розвитку Арабських країн Азії.
2. Етапи історичного розвитку Арабських країн Африки.

Література

Практичне заняття № 3 (2 години)

Сучасний політичний устрій і регіональна політика Арабських країн Азії та Африки.

1. Сучасний політичний устрій і регіональна політика Арабських країн Азії та Африки.
2. Зовнішні відносини Арабських країн Азії з сусідніми країнами.
3. Зовнішні відносини Арабських країн Азії з сусідніми країнами.
4. Внутрішньополітична система Арабських країн Азії та Африки
5. Дипломатичний протокол Арабських країн Азії та Африки.

Література

Практичне заняття № 4 (2 години)

Країнознавчі аспекти сучасної арабської мови.

1. Країнознавчі аспекти сучасної арабської мови.
2. Мовна політика країн Арабського світу і лінгвістична безпека арабської мови.
3. Сучасні тенденції трансформації арабської мови.

Література

Практичне заняття № 5 (2 години)

Культура та релігія Арабських країн Азії та Африки.

1. Традиції країн Арабського світу. Культура та релігія країн Арабського світу.
2. Особливості ісламської культури.
3. Багатовікова самобутність традиційної арабської культури: характеристика, етапи розвитку, пам'ятки, традиції.

Література

Практичне заняття № 6 (2 години)

Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв арабської мови.

1. Етнічні стереотипи: визначення, види, ознаки, особливості уживання.
2. Етнічні стереотипи мешканців Арабських країн Азії та Арабських країн Африки. Якими ми бачимо арабів?
3. Етикет поведінки з арабами.
4. Етно-ментальні особливості арабських народів.

Література

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Геополітичне положення Арабських країн Азії та Африки. Дослідити особливості геостратегічного та економічного положення Арабських країн Азії та Африки. Скласти Модель Арабських країн Азії та Африки.	10
2.	Тема 2. Особливості історичного розвитку Арабських країн Азії та Африки.. Зробити конспект етапів історичного розвитку Арабських країн Азії та Африки. Підготувати усну доповідь за темою «Публічна дипломатія країн Арабського Сходу».	10
3.	Тема 3. Сучасний політичний устрій і регіональна політика Арабських країн Азії та Африки.. Підготувати аналітичну записку / тези за темою «Концептуальні основа регіональної політики Арабських країн Азії або Африки» (за вибором).	10
4.	Тема 4. Країнознавчі аспекти сучасної арабської мови. Написати есе за темою «Роль геополітичного положення Арабських країн Азії та Африки в процесі розвитку та поширення арабської мови», або «Лінгвістична безпека арабської мови» (за вибором).	10
5.	Тема 5. Культура та релігія країн Арабського Сходу. Підготувати презентацію, присвячену особливостям ісламської, зокрема традиційної арабської культури: особливості, етапи розвитку, пам'ятки, традиції тощо. Прочитати один із відомих арабських літературних творів (за вибором).	10

6.	Тема 6. Міжкультурна комунікація: етно-ментальні і національні особливості носіїв арабської мови. Зробити стислий огляд наукової статті, присвяченій етнічним стереотипам. Скласти власний перелік етнічних стереотипів арабів із прикладами.	10
	<i>Один реферат із вищевказаного переліку обирається студентом на початку семестру та надсилається викладачу за місяць до закінчення курсу.</i> <i>Обсяг реферату: 10 сторінок.</i> <i>Характеристика змісту:</i> за змістом навчальної дисципліни. <i>Вимоги до виконання та оцінювання:</i> основна мета роботи – глибоке вивчення важливих теоретичних або прикладних питань дисципліни за допомогою підготовки реферату (дослідження). Вельми важливим є формування таких умінь і навичок студента: самостійно формулювати проблему, визначати мету, основні завдання, об’єкт і предмет дослідження; здійснювати пошук і відбір різноманітної інформації; обробляти та аналізувати інформацію; логічно і послідовно викладати результати аналізу, робити аргументовані висновки; правильно оформлювати науково-довідковий матеріал; публічно захищати виконану роботу. Робота має бути написана студентом на рівні, відповідному сучасному стану розвитку комплексу наук, які вивчають міжнародні економічні відносини. Тему роботи треба розкрити в контексті сучасних наукових концепцій, обґрунтовано і доречно використовувати основні наукові терміни. Вельми важливо висвітлювати об’єктивні з	

	наукового погляду положення, застосовувати для унаочнення і підтвердження теоретичних положень реальні приклади, достовірну статистичну інформацію. Думки вітчизняних і зарубіжних авторів, їхні загальнотеоретичні і методологічні підходи необхідно проаналізувати та систематизувати. Мінімальний обсяг використаних джерел – 15, при цьому матеріали, вилучені з Інтернету, можуть складати не більше третини номерів у списку джерел; більшість джерел повинні складати оприлюднені документи, статті та монографії. Для оформлення виносок у тексті й прикінцевого «Списку посилань» використовується стиль APA.	
Разом		60

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Які країни входили до складу військового об'єднання «Багдадського пакту»?
2. В якій період існувала створення Єгиптом та Сирією Об'єднаній Арабська Республіка і які причини стояли за її розпадом?
3. На якій промисловості базується економіка Саудівської Аравії, які можливості має королівство у згаданій галузі?
4. Яка незвична модель державного устрою існує і успішно працює в Ліванській Республіці?
5. Яка форма правління існує в Йорданії згідно з діючою, конституцією країни?
6. Які відносини складувались у Кувейту з його могутніми сусідами – Саудівською Аравією та Іраком – у другій половині XX сторіччя?
7. Які емірати входять до складу ОАЕ?
8. Яку релігію сповідує більша частина населення Катару?
9. В якому році Бахрейн перетворюється з емірату в королівство?
10. В якому році було оголошено про створення держави Палестина?
11. В якій частині африканського континенту знаходиться Алжир?
12. Коли країна Джибуті отримала незалежність?
13. Які країни брали участь у Шестиденній війні?
14. Скільки островів входять до Союзу Коморських островів?
15. Що стало наслідком «Арабської весни» в Лівії?
16. Яку офіційну назву має Мавританія?
17. Який державний устрій в Марокко?
18. З якими країнами межує Сомалі?

19. Хто є президентом Судану з 30 червня 1989 року?
20. Коли Туніс визнав незалежність України?
21. Скільки країн використовують арабську мову як офіційну державну мову?
22. У яких міжнародних організаціях арабська мова є робочою мовою?
23. На базі якого шрифту було сформовано арабське письмо?
24. Яка з європейських мов має найбільшу кількість арабських запозичень?
25. Скільки діалектів налічує сучасна розмовна арабська мова?
26. Скільки літер в арабській абетці?
27. Як пишуться і читаються арабські цифри, що складаються з кількох цифр?
28. Яку відому релігійну книгу було написано арабською мовою?
29. Скільки відсотків запозичень з європейських мов містить сучасний арабський словник?
30. Хто є засновниками теорії міжкультурної (кросс-культурної) комунікації?
31. Як визначають протокол Джон Вуд і Жан Серре у своїй книзі «Дипломатичний церемоніал і протокол: принципи процедура і практика»?
32. Що явились головними складовими етикету для арабів і мешканців пустелі протягом історичної ретроспективи ще задовго до появи Ісламу?
33. Що являє собою арабська мова і де розмовляють цією мовою?
34. У яких країнах проживають араби?
35. Яку релігію сповідає більшість арабського населення?
36. Який одяг краще надягнути під час візиту до арабського дому?
37. Які подарунки рекомендується дарувати арабам?
38. Які теми для розмови краще використовувати в гостях у арабів?
39. Надайте приклади найбільш розповсюджених жестів у арабів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Абдуль-Гані Гіляль М. Довідник керуванням протоколом і мистецтвом етикету. Каїр: Марказ Татвир Аль-Ада' Ват-Танмія Лн-Нашр Ват-Таузіа, 2012. 216 с.
2. Аль-Ях'яві Я. Всеохоплюваність комунікації та специфіка культури. Рабат: Му'мінун біла худуд, 2014. 4 с.
3. Вибрані арабські оповідання (мовою оригіналу) / Укладачі: І. Рижих, Х. Хаммуда. Одеса: Астропринт, 2003. 203 с.
4. Горбач О. Арабсько-мусульманська культура та іслам: політологічні аспекти. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2013. Випуск 25. С. 21-26.
5. Каргулі В. Правила протоколу та етикету. Багдад: Ад-дар ас-сухуфійа, 2013. 130 с.
6. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник для студентської галузі 0303 “журналістика та інформація”. К.: Видавничий центр “Просвіта”, 2008. 260 с.
7. Рибалкін В. С. Арабська лінгвістична традиція. Витоки, творці, концепції, Київ: Фенікс. 2000.
8. Рибалкін В. С. Класичне арабське мовознавство. Київ: Стілос. 2003.
9. Рижих В. І. Дієсловна система арабської літературної мови. У 2 кн. Кн. 1. Сильні дієслова: з урахуванням арабської дидактичної традиції: монографія. Одеса: Астропринт, 2002. 424 с.

10. Рижих В. І. Дієсловна система арабської літературної мови. У 2 кн. Кн. 2. Слабкі дієслова: на основі арабської дидактичної традиції та авторських досліджень: монографія. Одеса: Астропринт, 2009. 623 с.
11. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет: підручник. К.: Знання, 2017. 326 с.
12. Фрилінг Р. Християнство та іслам / пер. Р. Якимець. Львів: Свічадо, 2011. 136 с.
13. Якубович М. Арабська та українська філософія: питання про спільність, *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2011. Випуск 53. С. 72-79.
14. Behrens-Abouseif D. Beauty in Arabic culture. Princeton: Markus Wiener Pub, 1998. 220 p. URL: <https://www.worldcat.org/title/beauty-in-arabic-culture/oclc/40043536>
15. Corbin H. History of Islamic philosophy. New York: Routledge Publisher, 2014. 462 p.
16. Hall E. T. Beyond Culture. New York: Anchor Books / Doubleday, 1976. 316 p.
17. Hammond A. Popular Culture in the Arab World: Arts, Politics, and the Media. Cairo: American University in Cairo Press, 2007. 367 p.
18. Hofstede G. Cultures and Organizations: Software of the Mind. New York: McGraw-Hill, 2010. 576 p.

Додаткова

1. Субх А., Кочержинський Ю., Ковальов І., Честнійша А. Сучасний арабсько-український словник Том 1. Київ, 2015.
2. Субх А., Кочержинський Ю., Ковальов І., Честнійша А. Сучасний арабсько-український словник. Том 2. Тематичний словник. Київ, 2015.

3. Субх А., Кочержинський Ю. Сучасний українсько-арабський словник. Київ, 2018.
4. Brown K., Ogilvie S. Concise Encyclopaedia of Languages of the World. Elsevier, 2010. 1320 p.
5. Farmer H. J. Historical facts for the Arabian Musical Influence. New York: Ayer Publishing, 2016. URL: <https://www.worldcat.org/title/historical-facts-for-the-arabian-musical-influence/oclc/1029395943?referer=di&ht=edition>
6. Goldstein M. J. Lebanon in Pictures. Minneapolis: Lerner Publications, 2005. 80 p.
7. Kashua S. Dancing Arabs. Washington: Library of Congress, 2004. 149 p. URL: <https://books.google.ch/books?id=k-LzWEYkzt8C&printsec=frontcover&dq=#v=onepage&q&f=false>
8. Leaman O. Islamic philosophy. London: Routledge, 2015. URL: <https://www.webcitation.Org/6YFDTux7u7urHhttps://www.rep./routledge.com/articles/islamic-philosophy;jsessionid=B31B033F077DD5E68E09CC9D35C02105>
9. Long D. E., Maisel S. The Kingdom of Saudi Arabia. University Press of Florida, 2010. 176 p.
10. Tech N. Arabic Language, Encyclopaedia Britannica (25 January 2018) URL: <https://www.britannica.com/topic/Arabic-language>

Електронні ресурси

- <http://www.ahram.org.eg/> (Офіційний сайт газети «Аль-Аграм»)
- <http://alhayat.com/> (Офіційний сайт газети «Аль-Хаят»)
- <http://www.aawsat.com/> (Офіційний сайт газети «Аш-Шарк Аль-Аусат»)
- <http://www.alyaum.com/News/index.php> (Офіційний сайт газети «Аль-Йаум»)
- <http://www.annahar.com/> (Офіційний сайт газети «Ан-Нагар»)

<http://assafir.com/> (Офіційний сайт газети «Ас-Сафір»)

<http://www.alarabiya.net/latest-news.html> (Офіційний сайт агенції новин «Аль-Арабійя»)

<http://www.aljazeera.net/portal> (Офіційний сайт агенції новин «Аль-Джазіра»)

<http://www.kuna.net.kw/> (Офіційний сайт Кувейтської агенції новин)

<http://www.bbc.co.uk/arabic/> (Офіційний сайт новин ВВС арабською мовою)

<http://arabic.cnn.com/> (Офіційний сайт новин CNN арабською мовою)

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктами контролю виступають навички і вміння студентів здійснювати мовленнєву діяльність у говорінні, аудіюванні, читанні, письмі у межах засвоєного мовного, мовленнєвого та історико-культурного матеріалу. Форми контролю націлені на перевірку знань і навичок, які студенти опанували протягом курсу, і висвітлюють рівень їхньої підготовки з різних аспектів (говоріння, письмо, аудіювання).

При вивченні арабської мови здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості студентів із певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж року під час проведення аудиторних (практичних) занять та при виконанні самостійної роботи.

Таким чином, відбувається поточне оцінювання:

- Теоретичного програмного матеріалу, що викладається в аудиторії;
- тем, які обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях;
- програмного матеріалу для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та уміщує індивідуальні завдання: реферати, презентації, тематичний тезаурус тощо.

Форма підсумкового контролю – іспит. Оцінка виставляється за результатами роботи здобувачів упродовж усього семестру за 100-бальною шкалою. Здобувачі одержують підсумкові оцінки за навчальну дисципліну за іспит, якщо за результатами поточного контролю набирають 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла менше 60 балів, то він/вона повинен/-на виконати додаткове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він/вона також може виконати додаткове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач освіти		
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу,	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при

	аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	самостійній роботі
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого під час виявлення причинно-	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових

наслідкових зв'язків і зв'язків і формулювання
формулювання висновків висновків

Незадовільно з можливістю володіє навчальним недостатньо розкриває
повторного складання матеріалом поверхово й сутність практичних завдань,
фрагментарно (без допускаючи при цьому
аргументації та суттєві неточності,
обґрунтування); безсистемно правильно вирішив окремі
виокремлює випадкові розрахункові/тестові
ознаки вивченого; не вміє завдання за допомогою
робити найпростіші операції викладача, відсутні
аналізу і синтезу; робити сформовані уміння та
узагальнення, висновки; під навички
час відповіді допускаються
суттєві помилки

Незадовільно з не володіє навчальним виконує лише елементи
обов'язковим повторним матеріалом завдання, потребує
вивченням дисципліни постійної допомоги
викладача

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль		Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
30	30	40	100

Контрольні роботи за змістовими модулями здійснюються у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Підсумковий контроль проводиться в змішаній (письмовій і усній) формі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Навчальне видання

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (АРАБСЬКА МОВА)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до вивчення навчальної дисципліни для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Укладач:

КУЛЕШОВА Карина Ігорівна

Надруковано в авторській редакції
з готового оригінал-макета

Завідувачка редакції *Т. М. Забанова*
Дизайнер обкладинки *О. А. Кунтарас*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 1,63.
Тираж 100 прим. Зам. № 815.

Видавництво і друкарня «Астропринт»
65091, м. Одеса, вул. Разумовська, 21

Тел.: (0482) 37-14-25, 33-07-17, (048) 7-855-855

e-mail: astro_print@ukr.net; www.astroprint.ua; www.stranichka.in.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1373 від 28.05.2003 р.